

Itsestäänselvyys ja oletettu voi johtaa harhaan - yhteistyöstä yhdessä tekemiseen

Poliisitarkastaja Pekka Heikkinen

”Tiilipedagogiikka”

Terveelliset elintavat mielen hyvinvoinnin varmistajana

-

Poliisi / terveen ja hyvän elämän puitteet?

-

Tavoite kuulijoita kohtaan:

Myötähäpeän tunteiden aikaansaaminen

Pistojen aiheuttaminen sydämiin

Moitituksi tulemisen tunne

Löytämisen kokemus

Sivistys (tieto) on parasta rikostorjuntaa!

Terveen ja hyvän elämän
puitteet:

Lepo, liikunta ja ravinto

Puitteet terveelle elämälle
luodaan lapsuudessa ja
nuoruudessa

Terveen ja hyvän **sekä**
rikoksettoman elämän puitteet:

Lepo, liikunta ja ravinto

Puitteet terveelle **ja**
rikoksettomalle elämälle luodaan
lapsuudessa ja nuoruudessa

Kuka sitä jakaa, ylläpitää ja varjelee?

Terveen ja hyvän elämän puitteiden huomioiminen, luominen ja ylläpitäminen!

Puitteet terveelle elämälle luodaan lapsuudessa ja nuoruudessa

- Jyväskylän lyseo vuonna 1972, kolme poikaluokkaa, joissa yhteensä 110 oppilasta, 10 - 11–vuotiaita.
- Miten otetaan paikka poikajoukossa - menestymällä koulussa – ehkä, ehkä ei, menestymällä urheilussa – enemmän kyllä, tai...
- ...kertomalla tyhmiä juttuja/vitsejä Rekosesta, jonka kaikki hommat meni aina pieleen...
 - VITSI talonrakennushommasta tiilineen!

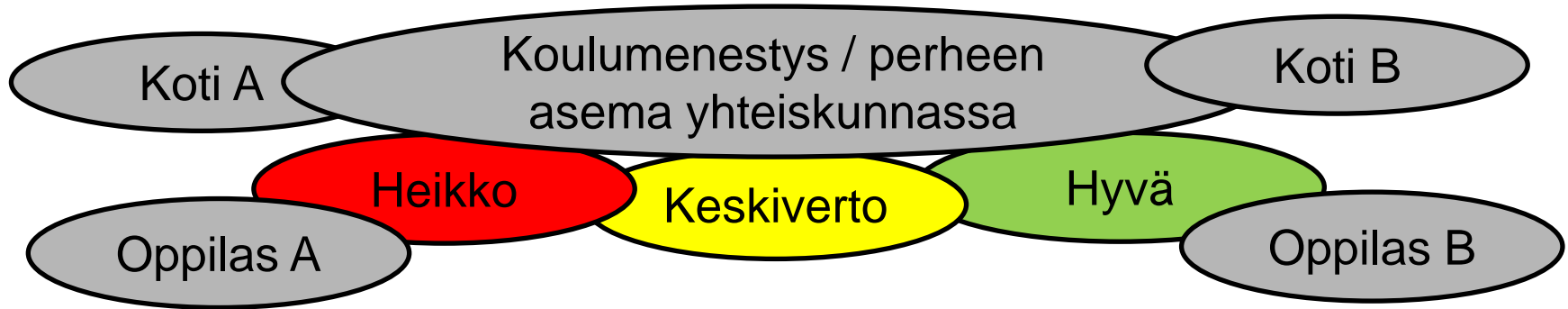
Asemoi itsesi
11-vuotiaaksi
silloiseen
aikaan ja
paikkaan

Opettajien suusta:

- *”Keijosta näki heti ala-asteella, että ongelmia tulee.”*
- *”Kyllä sen näki jo varhain ala-asteella, ettei sen Erkin koulunkäynnistä eikä mistään muustakaan mitään tule.”*
- *”Kuka ei vielä saanut koetta? Aha, Arne – tästä sinun nimestä ja käsialasta ei saa mitään selvää, mutta ei saanut kyllä isäsikään”*
- *”Pekka täällä metelöi ja riehuu suuna päänä, vaikka on luokan ainut kun sai ala-arvoisen sanakokeesta”*

*Lapsi kiinnittää huomiota usein ihan epäoleellisiin asioihin, vaikka opetuksen ja neuvonnan pedagogisuus olisi huipussaan / **miten me aikuiset omissa tehtävissämme osataan reagoidaan heikkoihin signaaleihin?***

Ihmiseen suhtautuminen ja tuen tarpeen tunnistaminen sekä ymmärtäminen

- Myötähäpeä
- Ylenkatsominen
- Julkinen häpäiseminen
- Ihastelu
- Arvostaminen
- Julkinen kehuminen

Tasa-arvo, yhdenvertaisuus yms.?

Ei poliisi yksin torju rikollisuutta

- Se on koko yhteiskunnan tehtävä ja siinä työssä rakenteiden, mielipiteiden ja asenteiden tulisi olla kunnossa.
 - Kenen työtä ovat rakenteet, mielipiteet ja asenteet?
 - Poliisin, kaikkien, minun – jonkun muun työtä – ei kiinnosta, ihan sama kunhan ei minun.
- **Silloin kun joku joutuu poliisin kanssa tekemisiin on yleensä mennyt jo useampi asia pieleen – miksi?**

Terveen ja hyvän sekä rikoksettoman elämän puitteet

Rakentuu koko elämän kaaren varrella:

- Neuvola, lastensuojelu, perheiden tukeminen, kotoutuminen, varhaiskasvatus, ala-aste, kouluterveydenhuolto, harrastukset, osallisuus, johonkin kuulumisen tunne ja kokemus, yläaste, teini-iänhaasteet, kouluterveydenhuolto, koulutuksen varmistaminen, työelämään pääseminen, toimeentulo, terveet elämän tavat, perhe, tavoitteet, unelmat, huolehtiminen, ymmärtäminen, kuuleminen, lähiyhteisön tuki... - loputon luettelo, jossa kaikilla on paikkansa sekä **mahdollisuus puuttua** torjuttaessa rikollisuutta ja luotaessa hyvän elämän puitteita
- Vertaa tätä kaikkea korona-aikaan, koulun kadottamiin, ”**hatkalaisiin**”, nuorten rikoksiin ja uhriutumiseen, huumeisiin, väkivaltaan, ryöstöihin, jengeihin – rikollisten ihannoointii...

Terveelliset elintavat mielenhyvinvoinnin varmistaja

Terveet elämäntavat

- Turvallinen kasvuympäristö
- Perhe, huolenpito
- Harrastukset, kaverit
- Koulutus
- Ammatti
- Osaksi yhteiskuntaa
- Pärjääminen, menestyminen

Epäterveet elämäntavat

- Turvaton lapsuus, lähisuhdeväkivalta
- Koulupudokkuus, näköalattomuus
- Toimettomuus, alkoholi, päihteet, huumeet, roskaruoka, terveysongelmat, laitoskierre, yhteiskunnan vastaisuus
- Rikollisuus
- Syrjäytyminen, vähäosaisuus, vankila

Ylisukupolvisuus hyvässä ja etenkin pahassa

Välitänkö minä, välitätkö Sinä – aidosti ja oikeasti – kenelle puuttuminen kuuluu?

Lastensuojelulaki 5 luku 25 § - ilmoitusvelvollisuus

- ...jonka hoidon ja huolenpidon tarve, kehitystä vaarantavat olosuhteet tai oma käyttäytyminen...
- 1) sosiaali- ja terveydenhuolto tai lasten päivähoito; 2) opetustoimi; 3) nuorisotoimi; 4) poliisitoimi; 5) Rikosseuraamuslaitos; 6) palo- ja pelastustoimi; 7) sosiaalipalvelujen, lasten päivähoidon tai terveydenhuollon palvelujen tuottaja; 8) opetuksen tai koulutuksen järjestäjä; 9) seurakunta jne.

Syrjäytymisen ja lähisuhdeväkivalan ylisukupolvinen kiertokulku

- Korona-aika on lisännyt nuorten pahoinvointia ja oireilua, joka on näyttäytynyt häiriökäyttäytymisen lisäksi vakavina väkivaltarikoksina.
- Suuri huoli on koulupudokkaista ja etenkin heistä, jotka koulu on "***kadottanut***" korona-ajan etäopiskelun aikana.
- **Ovatko nämä niitä nuoria**, jotka kokoontuvat ostareilla puukot taskuissaan ja sortuvat rikokseen, päihteisiin, huumeisiin?
- Taustalla on vanhempien kyvyttömyyttä hoitaa asioita.
- Kotona on päihdeongelmia ja lähisuhdeväkivaltaa, jonka näkeminen ja kokeminen ajaa nuoren toimeettomana kadulle, jossa ajaututaan...

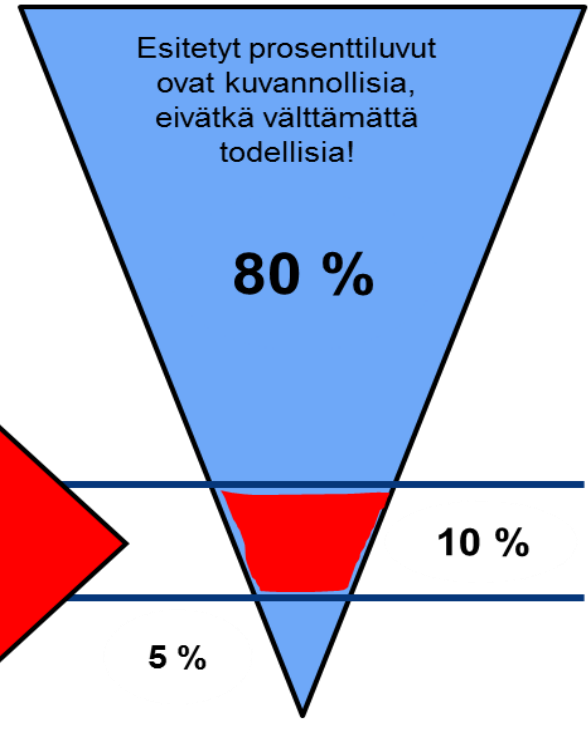
Huumeet – mikä oli Sinun oma ensikosketuksesi huumeisiin?

- Tunnistatko huumeita, tunnetko huumeiden käyttäjiä?
- Mieti – kehtaatko edes kertoa mitä kaikkea olet nähnyt ja kokenut?
- Onko vanha kaveri tai entinen oppilas huumeiden käyttäjä?
- Onko Sinulla omakohtainen traaginen kokemus huumeisiin liittyen?
- Miten ja kenen kaikkien toimesta huumeisiin pitäisi puuttua ja miten huumeongelmaa – ja oheisongelmia - voitaisiin ennalta estää?
- Huumeiden käytön lisääntyminen – tuore kannabiskeskustelu?
- Minun oma konkreettinen ensikosketukseni huumeisiin ja asiaan liittyvä – vitsikäs juttu junassa!

Mihin ja miten poliisin ja kaikkien muidenkin toimijoiden ennalta estävät toimet tulisi tuloksellisesti kohdistaa?

- Suurimmalla osalla nuorista (80%) asiat ovat pääasiallisesti ihan hyvin
- Muutama prosentti nuorista (5%) on yhteiskunnan ulkopuolella, laitoksissa yms.
- Merkittävä osa nuorista (10%) on vaarassa pudota yhteiskunnan ulkopuolelle!

Kannattaako voimavarat osoittaa (yhdessä vai erikseen) kaikkeen tasaisesti, vai tulisiko esim. 80% voimavaroista kohdentaa tuohon vaarassa olevaan 10 % joukkoon?

pekka.a.heikkinen@poliisi.fi